

ไสยศาสตร์แห่งลาวเวียง

‘แต่งแก้’ แก้เคราะห์กรรม ณ วัดโบสถ์ อ.โพธาราม

ประชาชนที่มาเข้าพิธี "แต่งแก้"

ก่อนไป แดนธรรม

เรื่อง / ภาพ
ไตรเทพ ไกรกู

“ชาวไทยลาวเวียง” หรือ “กลุ่มชนชาวลาเว” ในเขตพื้นที่ ต.นางแก้ว วัดบ้านม่วง และต.บ้านเลือก อ.โพธาราม จ.ราชบุรี คือชนชาติลาวกลุ่มหนึ่งที่มีเชื้อสายลาวจากเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศไทยประมาณ ๒๐๐ ปีมาแล้ว

ปัจจุบันนี้คนลาวเวียงส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะพูดภาษาของตนเอง เพราะรู้สึกอายในภาษาและสำเนียง ส่วนประเพณีที่น่าสนใจ และเป็นแบบอย่างในเรื่องความรัก ความสามัคคีของหมู่คณะ ความกตัญญูคุณความดี ตอปรพรพบุรุษ ได้แก่ ประเพณีสารทลาวเวียง ประเพณีนี้อยู่คู่กับชุมชนลาวเวียงมาตั้งแต่ก่อตั้งชุมชนได้หลายปีแล้ว และยังนำมาปฏิบัติจนกระทั่งทุกวันนี้

สำหรับพิธีกรรมหนึ่งที่ได้รับความนิยมทั้งคนในท้องถิ่นและคนต่างถิ่น คือ พิธี “แต่งแก้” หรือ “พิธีแก้เคราะห์กรรม” ทั้งนี้ พระครูโพธารามพิทักษ์ หรือที่รู้จักกันในนาม “หลวงพ่อเขียน สิริมังคล” เจ้าคณะอำเภอโพธาราม และเจ้าอาวาสวัดโสด อ.โพธาราม จ.ราชบุรี เล่าให้ฟังว่า ลาวที่อพยพมาจากนครเวียงจันทน์ ประเทศ

รูปหล่อหลวงปู่อินทร์

ลาว ประมาณ พ.ศ.๒๓๒๒ ได้นำเอาบุญประเพณีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและความเชื่อดิมาด้วย แต่ด้วยระยะกว่า ๒๐๐ ปี ทำให้วัฒนธรรมสูญไปตามกาลเวลาเกือบทั้งหมด บุญประเพณีแข่งกลอง บุญบั้งไฟ ที่เคยมีก็หายไป ส่วนเรื่องภาษานั้นจะพูดกันในหมู่ผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ก็ยังมีวัดบางแห่งที่สวดให้พรญาติโยมเป็นภาษาบาลีสำเนียงลาวอยู่

สำหรับการสะเดาะเคราะห์ที่นี้ เรียกว่า

“พิธีแต่งแก้ เป็นความเชื่อของคนลาวมาตั้งแต่โบราณ ในอดีตนั้นจะเป็นความเชื่อของคนลาวในท้องถิ่นเท่านั้น ทั้งนี้จะทำพิธีนี้เมื่อขวัญเสีย เรียกขวัญ พระสุกรเข้าพระเสาร์แทรก รวมทั้งเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย ด้วยความเชื่อที่ว่าเมื่อใครได้ทำพิธีนี้แล้วเกิดสิริมงคลแก่ชีวิต”

“แต่งแก้-แก้ร้ายกลายเป็นดี” หรือ “พิธีสะเดาะเคราะห์ต่อชะตา” เป็นพิธีกรรม หลวงปู่อินทร์อดีตเจ้าอาวาสท่ามากกว่า ๔๐ ปี ขณะที่หลวงพ่อเขียนก็ทำมากกว่า ๓๐ ปี โดยผู้ที่เข้าร่วมพิธีจะต้องแจ้งชื่อวันเดือนปีเกิด เพื่อจะได้ดูดวงชะตาต้องแก้ด้วยอะไรบ้าง ด้วยคติความเชื่อที่ว่า “หายเจ็บ หายไข้”

“พิธีแต่งแก้ เป็นความเชื่อของคนลาวมาตั้งแต่โบราณ ในอดีตนั้นจะเป็นความเชื่อของคนลาวในท้องถิ่นเท่านั้น ทั้งนี้จะทำพิธีนี้เมื่อขวัญเสีย เรียกขวัญ พระสุกรเข้าพระเสาร์แทรก รวมทั้งเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย ด้วยความเชื่อที่ว่า เมื่อใคร

หลวงพ่อเขียน สิริมังคล

ได้ทำพิธีนี้แล้วเกิดสิริมงคลแก่ชีวิต จึงมีคนนอกพื้นที่เข้ามาร่วมพิธีจำนวนมาก โดยเฉพาะคนกรุงเทพฯ” หลวงพ่อเขียนกล่าว

ส่วนขั้นตอนของพิธีกรรมนี้ คือ เริ่มจากเขียนชื่อที่โต๊ะเขียนโดยกรอกรายละเอียด ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด แล้วก็อายุ วันเกิด ใส่กระดาษที่ทางวัดจัดเตรียมให้ แล้วก็มาขึ้นที่โต๊ะเรียกชื่อ แล้วก็ไปนั่งรอเรียกชื่อที่แก้วที่ทางวัดจัดให้ ซึ่งก็จะมีรอบการทำพิธี ต้องบอกก่อนว่า

หากจะมาสะเดาะเคราะห์ต่อชะตาที่วัดแห่งนี้ต้อง
มาวันที่ไม่ใช่วันพระ

หลังจากนั่งกันอยู่สักพัก เจ้าหน้าที่ของวัดให้
ครอบครัวก่อน โดยนำเส้นด้ายมาครอบหัว ๑ ครั้งแล้ว
ให้เทียนมา ๑ อัน แล้วก็ให้ไปนั่งล้อมรอบบัลลังก์
พิธี เมื่อพร้อมพิธีจึงเริ่มขึ้นโดยมีการนำสวดมนต์
สักเกือบ ๑๐ นาที แล้วก็ให้จุดเทียนที่ถือมาแล้ว
ก็ขอพร เมื่อเสร็จสิ้นพิธีก็เป่าเทียนให้ดับ

จากนั้นก็ไปนั่งรอเรียกชื่อ ซึ่งไม่นานนักชื่อ
ก็ถูกเรียก รอบที่หนึ่งเจ้าหน้าที่ให้จุดธูปจำนวน
๑๐ ดอก แล้วก็ไปนั่งหันหน้าตามที่พระท่านบอก
ซึ่งตรงหน้าจะมีธงปักในกระถาง แต่ละรอบก็จะ

มีธงสีไม่เหมือนกัน บ้างก็เป็นธงดำบ้างก็เป็น
ธงเหลือง แล้วแต่ว่าจะตรงกับวันไหน

พระท่านก็นำสวดซึ่งเมื่อสิ้นสุดเสียงสวดเป็น
ช่วงๆ ให้ปักธูป ๑ ดอก ลงในแก้วที่ทางวัดเตรียม
ให้ ซึ่งช่วงนี้ใช้เวลานานพอสมควร เมื่อเสร็จสิ้น
ก็ไปนั่งรอเพื่อทำพิธีในรอบที่สอง สำหรับรอบนี้
ให้จุดธูปจำนวน ๑๗ ดอก แล้วก็ทำพิธีเช่นเดิม
อีกหนึ่งรอบ ก็เป็นอันเสร็จสิ้นพิธี หากใครยังไม่
สะใจก็สามารถอาบน้ำมนต์ได้อีกด้วย

ใครที่ไม่ไปไม่ถูกหรือไม่แน่ใจว่าวันนี้มีพิธี
สะเดาะเคราะห์ต่อชะตาหรือไม่ โทรศัพทมาถาม
ก่อนได้ที่ โทร.๐-๓๒๒๓-๑๓๕๕

หอวัฒนธรรมลาวเวียง ห้องสมุดมีชีวิต

“หลวงพ่อ

เขียน สิริมังคโล” เป็น
ผู้มีความรู้แตกฉาน
ด้านพระธรรมวินัย
มีวัตรปฏิบัติเป็นที่
เลื่อมใสศรัทธาของ
พุทธศาสนิกชนโดย
ทั่วไป และเป็นผู้นำ
และมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาท้องถิ่น และ
ชุมชนอย่างต่อเนื่อง
ท่านเป็นศิษย์เอก

ผู้สืบทอดพุทธาคม

คำรับนํ้ามนต์ศักดิ์สิทธิ์ ของพระครูประสาท
สังวรกิจ หลวงปู่อินทร์ อินทโชโต อดีต
เจ้าอาวาสวัดโบสถ์ โดยในสมัยที่ยังมีชีวิต
อยู่นั้นท่านได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจาก
พุทธศาสนิกชนทั่วไป วิทยาคมแก่กล้า พลัง
สมาธิจิตอยู่ในระดับสูง ท่านยังมีความรู้
ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในด้านแพทย์แผน
โบราณ มีความสามารถในการบำบัดรักษา
โรคภัยไข้เจ็บ แม้แต่รานหนักของท่านยัง
ขับไล่พิษงูได้อย่างเหลือเชื่อ วิชาอาคม
เลื่องลือในเรื่องขับไล่ภูตผีปีศาจ

อย่างไรก็ตาม เมื่อหลวงพ่อเขียนได้รับ
แต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาส เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๔
ท่านได้ใช้ชีวิตที่ได้รับการถ่ายทอดจากหลวง
ปู่อินทร์ อินทโชโต ช่วยเหลือชาวบ้านมา
อย่างต่อเนื่อง โดยแต่ละวันมีลูกศิษย์ทั้ง
ชาวไทยและต่างประเทศเดินทางไปกราบ
ไหว้ ขอพร รตนํ้ามนต์ รวมทั้งดูดวงอย่าง
ต่อเนื่อง โดยหนึ่งในลูกศิษย์คนสำคัญ คือ
ดร.ทองลุน สีสุลิด รองนายกรัฐมนตรี และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ซึ่งจะเดินทางมากราบไหว้ขอพรเป็นการ
ส่วนตัวหลายครั้ง

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นแหล่ง
เรียนรู้ใกล้บ้านของชาวชุมชนบ้านเลือก
อ.โพธาราม จ.ราชบุรี จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้
หลวงพ่อเขียนมอบศาลาการเปรียญให้เป็น
สถานที่เก็บรวบรวมข้าวของเครื่องใช้ และ
ศิลปวัตถุที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของ

หอวัฒนธรรมลาวเวียง

ชาว “ลาวเวียง” ในชุมชนวัดโบสถ์
ด้วยความมุ่งมั่นในการทำงาน
ในที่สุดชุมชนบ้านเลือกก็ได้เป็น ๑ ใน ๔
ชุมชนนำร่องของโครงการพัฒนาแหล่ง
เรียนรู้ใกล้บ้านของสำนักงานอุทยานการ
เรียนรู้ สำนักงานบริหารและพัฒนา
องค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ
ทีเค พาร์ค โดยใช้พื้นที่ส่วนหนึ่งของศาลา
การเปรียญวัดโบสถ์เป็นที่รวบรวมหนังสือ
ต่างๆ รวมไปถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ก่อน
จะพัฒนาเป็น “หอวัฒนธรรมลาวเวียง
แหล่งเรียนรู้ชุมชนตำบลบ้านเลือก” ทำให้
เป็น “ห้องสมุดมีชีวิต” แหล่งเรียนรู้ใกล้
บ้าน เพื่อให้บริการแก่เยาวชนและชาวบ้าน
ในพื้นที่และชุมชนใกล้เคียง ซึ่งมีพิธีเปิด
อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์
๒๕๕๕ ที่ผ่านมานี้เอง

หอวัฒนธรรมลาวเวียง ถือเป็นแหล่ง
เรียนรู้ใกล้บ้าน ในรูปแบบของห้องสมุด
มีชีวิต ซึ่งผู้สูงอายุที่มีความรู้ ภูมิปัญญา
ดั้งเดิมของชาวลาวเวียง สามารถนำองค์
ความรู้เก่าๆ เหล่านั้น มาถ่ายทอดและ
จดบันทึกไว้เพื่อถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลังต่อ
ไปได้ โดยชาวบ้านในพื้นที่ก็ให้ความร่วมมือ
ในการจัดสร้างด้วยความเต็มใจ ทำให้แหล่ง
เรียนรู้แห่งนี้เกิดความยั่งยืนได้ไม่ยากและ
สามารถสืบต่อไปยังคนรุ่นหลังได้ นอกจากนี้
จะให้ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าตำราแล้ว
ยังได้เห็นประเพณี วัฒนธรรมของชาวลาว
เวียงที่บ้านเลือก